FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT J. MAZÁK

fremsat den 15. september 2009 [1]

I — Indledning

1. Den foreliggende anmodning om præjudiciel afgørelse er fremsat af Nejvyšší správní soud (den øverste forvaltningsdomstol i Tjekkiet) i forbindelse med en sag mellem Milan Kyrian (herefter »sagsøgeren«) og Celní úřad Tábor (toldkontoret i Tábor, Tjekkiet) (herefter »sagsøgte«) vedrørende sagsøgtes inddrivelse af skyldig punktafgift i henhold til en afgiftsansættelse udstedt af Hauptzollamt Weiden (hovedtoldkontoret i Weiden, Tyskland) mod sagsøgeren, som blev forkyndt af Ministerstvo financí — Generální ředitelství cel (det tjekkiske finansministerium — generaldirektoratet for told).

2. Den forelæggende ret ønsker oplyst, om den har kompetence i henhold til artikel 12, stk. 3, i Rådets direktiv 76/308/EØF af 15. marts 1976 om gensidig bistand ved inddrivelse af fordringer i forbindelse med visse bidrag, afgifter, skatter og andre foranstaltninger (som ændret) [2] til at prøve, hvorvidt den omhandlede afgiftsansættelse er eksigibel, og hvorvidt den er blevet forskriftsmæssigt forkyndt for sagsøgeren. Den forelæggende ret søger også klarlagt, hvorvidt afgiftsansættelsens forkyndelse for skyldneren på et sprog, som han ikke forstår, og som desuden ikke er et officielt sprog i Tjekkiet — set i lyset af generelle fællesskabsretlige principper, herunder navnlig princippet om en retfærdig rettergang, princippet om god forvaltningsskik og retsstatsprincippet — udgør en fejl, som gør det muligt at afvise inddrivelse af den omhandlede fordring.

II — Fællesskabsbestemmelser

3. Artikel 6 i direktiv 76/308 bestemmer:

»1. På begæring af den myndighed, der anmoder om bistand, inddriver den myndighed, der anmodes om bistand, i over-

1 — Originalsprog: engelsk.
2 — EFT L 73, s. 18.

ensstemmelse med de ved lov eller administrativt fastsatte bestemmelser, der gælder for inddrivelse af lignende fordringer, der er opstået i den medlemsstat, i hvilken den befinder sig, de fordringer, der er omhandlet i et dokument, som hjemler ret til eksekution.

2. Med henblik herpå behandles enhver fordring, for hvilken der er fremsat anmodning om inddrivelse, som en fordring fra den medlemsstats side, hvor den myndighed, der anmodes om bistand, befinder sig, dersom der ikke sker anvendelse af artikel 12.«

4. Artikel 12 i direktiv 76/308 bestemmer:

»1. Såfremt fordringen og/eller det dokument, der hjemler ret til eksekution, og som er udstedt i den medlemsstat, i hvilken den myndighed, der anmoder om bistand, befinder sig, anfægtes under inddrivelsesforretningen, indbringes sagen af den pågældende person for den kompetente instans i den medlemsstat, i hvilken den myndighed, der anmoder om bistand, befinder sig, i overensstemmelse med de i sidstnævnte medlemsstat gældende retsregler. Den myndighed, der anmoder om bistand, giver den myndighed, der anmodes om bistand, meddelelse herom. […]

2. Så snart den myndighed, der anmodes om bistand, har modtaget den i stk. 1 nævnte meddelelse enten fra den myndighed, der anmoder om bistand, eller fra den pågældende person, suspenderer den eksekutionsforretningen, indtil der foreligger afgørelse fra den kompetente instans om spørgsmålet, medmindre den myndighed, der anmoder om bistand, anmoder om andet i overensstemmelse med andet afsnit. […]

Uanset stk. 2, [første afsnit], kan den myndighed, der anmoder om bistand i henhold til de love og administrative bestemmelser og den administrative praksis, der gælder i medlemsstaten, hvori den befinder sig, anmode den myndighed, der anmodes om bistand, om at inddrive en anfægtet fordring for så vidt en sådan handling er tilladt efter de love og administrative bestemmelser og den administrative praksis, der gælder i den medlemsstat, hvor den myndighed, der anmodes om bistand, befinder sig. Hvis indsigelsesspørgsmålet senere afgøres til fordel for skyldneren, tilbagebetaler den myndighed, som anmoder om bistand, eventuelt inddrevne beløb med tillæg af eventuel erstatning i overensstemmelse med de love og bestemmelser, som er gældende i den medlemsstat, hvori den myndighed, der anmodes om bistand, befinder sig.

3. Når indsigelsen vedrører eksekutionsforanstaltninger, der er truffet i den medlemsstat, i hvilken den myndighed, der anmodes om bistand, befinder sig, indbringes sagen for den kompetente instans i denne medlemsstat i overensstemmelse med dennes love og andre retsforskrifter.

[…]«

III — Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

5. Den 2. juli 1999 udstedte Hauptzollamt Weiden en afgørelse i form af en »Steuerbescheid« […] (herefter »afgiftsansættelsen«) adresseret til »Milan Kyrian, Studniční 836, 39811 Provitin/Tjekkiet«, som derved blev pålagt at betale en punktafgift på alkohol på 218 520 DEM. Afgiftsansættelsen blev forkyndt den 6. august 1999 gennem det tjekkiske finansministerium — generaldirektoratet for told.

6. Den 28. september 2004 anmodede Hauptzollamt Regensburg (hovedtoldkontoret i Regensburg, Tyskland) i henhold til artikel 6 i direktiv 76/308 det tjekkiske finansministerium — generaldirektoratet for told (herefter »den myndighed, der anmodes om bistand«) om inddrivelse af skyldig punktafgift i henhold til afgiftsansættelsen. I anmodningen om inddrivelse var sagsøgte anført som skyldner med angivelse af fornavn, efternavn, adresse og fødselsdato, og den skyldige afgift var, tillagt en bøde, opgjort til 3 258 625,30 CZK.

7. Ved skrivelse af 6. december 2004 uddelegerede den myndighed, der anmodes om bistand, inddrivelsen af det skyldige beløb til sagsøgte. Den 10. december 2004 (for så vidt angår punktafgiften) og den 30. december 2004 (for så vidt angår bøden) udstedte sagsøgte en anmodning om betaling af den skyldige afgift inden for en yderligere frist. Sagsøgeren indgav en klage over disse betalingsanmodninger, som Celní ředitelství České Budějovice (tolddirektoratet i České Budějovice, Tjekkiet) afviste ved afgørelser af 4. marts 2005 og 6. april 2005.

8. Den 6. marts 2006 udstedte sagsøgte en fuldbyrdelsesordre, hvorved sagsøgte iværksatte inddrivelse af den skyldige afgift ved tilbagehold af sagsøgerens løn. Sagsøgeren gjorde indsigelser mod fuldbyrdelsesordren, som sagsøgte afviste ved afgørelse af 31. oktober 2006 (herefter »den anfægtede afgørelse«).

9. Sagsøgeren anlagde sag til prøvelse af sagsøgtes afgørelse, hvori han navnlig gjorde gældende, at identifikationen af modtageren i afgiftsansættelsen (ved fornavn, efternavn og adresse) var utilstrækkelig, idet disse oplysninger passer på tre personer: sagsøgeren, sagsøgerens fader og sagsøgerens søn. Af denne grund er afgiftsansættelsen ikke eksigibel, og sagsøgte er ikke berettiget til blandt flere personer, som svarer til de i afgiftsansættelsen anførte karakteristika, at vælge netop sagsøgeren og iværksætte fuldbyrdelse over for ham. Af lignende grunde kan afgiftsansættelsen heller ikke anses for forskriftsmæssigt forkyndt for sagsøgeren, idet det alene fremgår af forkyndelsesdokumentet,

som den myndighed, der anmodes om bistand, har modtaget, at afgiftsansættelsen blev afleveret til »Milan Kyrian, Studniční 836, 39811 Protivín«, hvilket ifølge sagsøgeren ikke kan være bevis for en forskriftsmæssig forkyndelse af afgiftsansættelsen over for sagsøgeren personligt. Sagsøgeren har endvidere anført, at han ikke forstod de dokumenter, som de tyske toldmyndigheder sendte ham på tysk, og at han ikke kunne træffe passende retsskridt til beskyttelse af sine rettigheder. Sagsøgeren mener ikke, at der påhviler ham en forpligtelse til for egen regning at sørge for oversættelse af dokumenter fra de tyske toldmyndigheder.

10. Landsretten i České Budějovice frifandt sagsøgte ved dom af 14. marts 2007 č.j. 10 Ca 239/2006 — 40 (herefter »den anfægtede dom«). Sagsøgeren iværksatte appel af den omtvistede afgørelse til den forelæggende ret. Under appelsagen gjorde sagsøgeren gældende, at afgiftsansættelsen ikke er eksigibel, da den ikke indeholder en tilstrækkelig sikker identifikation af skyldneren, som vil udelukke en forveksling med andre personer. Det tilkommer ikke sagsøgte at afhjælpe denne mangel i afgiftsansættelsen ved en egen bedømmelse af, hvem afgiftsansættelsen pålægger en forpligtelse. Ifølge sagsøgeren kan denne mangel heller ikke afhjælpes ved den omstændighed, at sagsøgeren er angivet som modtager af afgiftsansættelsen i anmodningen om inddrivelse (hvor sagsøgerens fødselsdato optræder for første gang). Sagsøgeren har endvidere anført, at afgiftsansættelsen ikke blev forkyndt forskriftsmæssigt for ham, hvilket ville have givet ham mulighed for at træffe skridt til beskyttelse af sine rettigheder, da adressaten på kvitteringen for modtagelse er angivet ved fornavn, efternavn og adresse, hvilket ikke er tilstrækkeligt til at bevise, at afgiftsansættelsen blev forkyndt over for sagsøgeren og ikke en anden person, som svarer til disse angivelser. Sagsøgeren bestrider, at underskriften på kvitteringen er hans underskrift. Desuden har han til dags dato ikke haft lejlighed til at gøre sig bekendt med afgiftsansættelsen på tjekkisk. Sagsøgte er af den opfattelse, at det ikke tilkommer denne eller de tjekkiske forvaltningsdomstole at prøve afgiftsansættelsen på grundlag af betingelserne for dens udstedelse og indhold. En præcis identifikation af skyldneren som værende sagsøgeren fremgår tydeligt af anmodningen om inddrivelse udstedt af den myndighed, der anmoder om bistand. Hvis fødselsdatoen havde manglet i anmodningen om inddrivelse, ville sagsøgte have bedt den myndighed, der anmoder om bistand, om yderligere oplysninger. Sagsøgte er af den opfattelse, at afgiftsansættelsen blev forkyndt for sagsøgeren, hvilket tillige fremgår af hans egen udtalelse, hvorefter han modtog de tyske toldmyndigheders dokumenter, som imidlertid ikke identificerede adressaten tilstrækkeligt og alene var udfærdiget på tysk uden en tjekkisk oversættelse, og som han ikke forstod.

11. Den forelæggende ret anfører, at ifølge fast retspraksis fra de øverste tjekkiske domstole skal § 261a, stk. 1, i den tjekkiske

lov om civil retspleje fortolkes således, at der ved angivelse af skyldneren skal være tale om en »præcis individualisering« af skyldnerens person. Angivelsen skal være klar og utvetydig, eller det skal i det mindste være muligt af det dokument, der hjemler ret til eksekution**,** uden nogen tvivl at udlede, hvem der er blevet pålagt en forpligtelse. Den forelæggende ret finder, at det af retten til en retfærdig rettergang og den heri indeholdte ret til forsvar kan udledes, at de tjekkiske domstole i den foreliggende sag skal prøve sagsøgerens påstand vedrørende den utilstrækkelige angivelse af modtageren (skyldneren) i selve afgiftsansættelsen. Hvis sagsøgtes opfattelse, hvorefter de tjekkiske myndigheder er fuldstændigt bundet af angivelsen af skyldneren i anmodningen om inddrivelse, antages, vil sagsøgeren være fuldstændigt berøvet muligheden for at beskytte sine rettigheder. Hvis ikke de tjekkiske forvaltningsdomstole er berettigede til at prøve spørgsmålet om afgiftsansættelsens eksigibilitet, vil det medføre, at domstolsprøvelse nægtes. For så vidt angår forkyndelsen af afgiftsansættelsen på tysk anfører den forelæggende ret, at der for at beskytte interesserne hos den, over for hvem dokumenter forkyndes, kunne være et generelt princip afledt af retten til en retfærdig rettergang og den heri indeholdte ret til forsvar, hvorefter forkyndelsen skal ske på et officielt sprog i den stat, hvor forkyndelsen finder sted, eller på et andet sprog, som vedkommende forstår.

12. På baggrund af disse overvejelser besluttede Nejvyšší správní soud ved kendelse af 5. maj 2008 at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Skal artikel 12, stk. 3, i Rådets direktiv af 15. marts 1976 om gensidig bistand ved inddrivelse af fordringer i forbindelse med visse bidrag, afgifter, skatter og andre foranstaltninger fortolkes således, at såfremt eksekutionsforanstaltningerne er blevet anfægtet ved en ret i den medlemsstat, hvor den myndighed, som anmodes om bistand, befinder sig, er denne ret forpligtet til i overensstemmelse med retsforskrifterne i denne medlemsstat at prøve, hvorvidt det dokument, der hjemler ret til eksekution […], er eksigibelt, og hvorvidt det er blevet forskriftsmæssigt forkyndt for skyldneren?

2) Følger det af almindelige fællesskabsretlige principper, navnlig princippet om en retfærdig rettergang, princippet om en god forvaltningsskik og retsstatsprincippet, at forkyndelsen for skyldneren af det dokument, der hjemler ret til eksekution […], på et sprog, som han ikke forstår, og som desuden ikke er et officielt sprog i den stat, hvori dokumentet forkyndes for skyldneren, udgør en fejl, som gør det muligt at afvise inddrivelse på grundlag det dokument, der hjemler ret til eksekution […]?«

IV — Retsforhandlingerne for Domstolen

13. Den Tjekkiske Republik, Forbundsrepublikken Tyskland, Den Portugisiske Republik, Den Hellenske Republik, Republikken Polen og Kommissionen har afgivet skriftlige indlæg. Der blev afholdt retsmøde i sagen den 13. maj 2009.

V — Det første spørgsmål

A — *Indlæg for Domstolen*

14. Den Tjekkiske Republik har gjort gældende, at retten i den medlemsstat, hvor den myndighed, der anmodes om bistand, befinder sig, ikke har kompetence til at prøve, hvorvidt det dokument, der hjemler ret til eksekution, er eksigibelt og er blevet forskriftsmæssigt forkyndt for skyldneren. Kun den kompetente instans i den medlemsstat, hvor den myndighed, som anmoder om bistand, befinder sig, har kompetence til at prøve disse forhold. Forbundsrepublikken Tyskland har gjort gældende, at artikel 12, stk. 3, i direktiv 76/308 skal fortolkes således, at såfremt eksekutionsforanstaltningerne er blevet anfægtet ved en ret i den medlemsstat, hvor den myndighed, som anmodes om bistand, befinder sig, har denne ret ikke kompetence til i overensstemmelse med retsforskrifterne i denne medlemsstat at prøve, hvorvidt det dokument, der hjemler ret til eksekution, er eksigibelt, og hvorvidt det er blevet forskriftsmæssigt forkyndt for skyldneren. Den Portugisiske Republik har gjort gældende, at artikel 12, stk. 3, i direktiv 76/308 skal fortolkes således, at den myndighed, der anmodes om bistand, ikke har kompetence til at prøve gyldigheden af dokumentet udstedt af den myndighed, der anmoder om bistand, idet dette er definitivt og eksigibelt, når anmodningen om inddrivelse er tilstillet den myndighed, der anmodes om bistand.

15. Den Hellenske Republik har med hensyn til begge spørgsmål gjort gældende, at set i lyset af princippet om effektiv retsbeskyttelse af borgernes rettigheder, som efter fast retspraksis er et almindeligt fællesskabsretligt princip, der udspringer af medlemsstaternes fælles forfatningstraditioner og er fastslået i artikel 6 og 13 i den europæiske menneskerettighedskonvention (herefter »EMK«), skal artikel 12, stk. 3, i direktiv 76/308 fortolkes således, at såfremt eksekutionsforanstaltningerne er blevet anfægtet ved en ret i den medlemsstat, hvor den myndighed, som anmodes om bistand, befinder sig, har denne ret kompetence til i overensstemmelse med retsforskrifterne i denne medlemsstat at prøve, hvorvidt det dokument, der hjemler ret til eksekution, er blevet forskriftsmæssigt forkyndt for skyldneren på det officielle sprog eller et af de officielle sprog i den medlemsstat, hvor den myndighed, som anmodes om bistand, befinder sig. Republikken Polen har gjort gældende, at såfremt eksekutionsforanstaltninger er blevet anfægtet ved en ret i den medlemsstat, hvor den myndighed, som anmodes om bistand, befinder sig, har denne

ret ikke kompetence til i overensstemmelse med retsforskrifterne i denne medlemsstat at prøve, hvorvidt det udenlandske dokument, der hjemler ret til eksekution, er eksigibelt, og hvorvidt det er blevet forskriftsmæssigt forkyndt for skyldneren af den kompetente instans i den medlemsstat, der anmoder om bistand.

der anmodes om bistand, befinder sig, kan sådanne akter og afgørelser tilsvarende underkastes retlig prøvelse i denne medlemsstat.

B — *Retlig bedømmelse*

16. Kommissionen har gjort gældende, at artikel 12, stk. 3, i direktiv 76/308 skal fortolkes således, at såfremt eksekutionsforanstaltningerne er blevet anfægtet ved en ret i den medlemsstat, hvor den myndighed, som anmodes om bistand, befinder sig, har denne ret ikke kompetence til at prøve, hvorvidt det dokument, der hjemler ret til eksekution, er eksigibelt, og hvorvidt det er blevet forskriftsmæssigt forkyndt for skyldneren. I tilfælde, hvor den myndighed, der anmodes om bistand, har ydet bistand i forbindelse med forkyndelsen af det dokument, der hjemler ret til eksekution i henhold til artikel 5 i direktiv 76/308 eller i henhold til bilaterale eller multilaterale aftaler mellem de pågældende medlemsstater, har retten i den medlemsstat, hvor den myndighed, som anmodes om bistand, befinder sig, ikke desto mindre kompetence til at prøve, hvorvidt forkyndelsen er sket forskriftsmæssigt i henhold til bestemmelserne for forkyndelse af tilsvarende dokumenter i denne medlemsstat. I tilfælde hvor det dokument, der hjemler ret til eksekution, i henhold til artikel 8, stk. 2, i direktiv 76/308 er blevet stadfæstet som, anerkendt som, suppleret med eller erstattet med et dokument, der hjemler ret til eksekution i den medlemsstat, hvor den myndighed,

17. Direktiv 76/308 fastsætter fælles regler om gensidig bistand for at sikre inddrivelse af fordringer i forbindelse med bl.a. visse bidrag, afgifter og skatter [3]. I den henseende fastsætter direktiv 76/308 tre særskilte former for gensidig bistand, som den myndighed, der anmodes om bistand [4], principielt er forpligtet til at udføre på vegne af den myndighed, der anmoder om bistand [5]. Den myndighed, der anmodes om bistand, skal i henhold til artikel 4 i direktiv 76/308 på begæring af den myndighed, der anmoder om bistand, meddele denne de oplysninger, som denne behøver for at inddrive fordringer. I henhold til artikel 5 i direktiv 76/308 skal den

3 — Jf. artikel 1 og 2 i direktiv 76/308. Før gennemførelsen af direktiv 76/308 var det ikke muligt at inddrive en fordring i en medlemsstat på grundlag af et fordringsdokument udfærdiget af myndighederne i en anden medlemsstat. I og med at anvendelsen af nationale bestemmelser om inddrivelse var begrænset til det nationale område, udgjorde disse bestemmelser en hindring for det fælles markeds oprettelse og funktion og forhindrede fællesskabsreglerne i at blive gennemført fuldt ud og retfærdigt, hvorved det blev det lettere at gennemføre svigagtige handlinger. Jf. første til tredje betragtning til direktiv 76/308.

4 — Ifølge artikel 3 i direktiv 76/308 betyder »myndighed, der anmodes om bistand«, en medlemsstats kompetente myndighed, hvortil en anmodning om bistand rettes.

5 — Ifølge artikel 3 i direktiv 76/308 betyder »myndighed, der anmoder om bistand«, en medlemsstats kompetente myndighed, som fremsætter anmodning om bistand vedrørende en fordring.

myndighed, der anmodes om bistand, meddele skyldneren alle akter og afgørelser vedrørende fordringer [6], som hidrører fra den medlemsstat, hvor den myndighed, der anmoder om bistand, befinder sig [7]. Den myndighed, der anmodes om bistand, kan således give meddelelse vedrørende en fordring og/eller dennes inddrivelse [8]. Ifølge artikel 6 i direktiv 76/308 skal den myndighed, der anmodes om bistand, på begæring af den myndighed, der anmoder om bistand, inddrive »fordringer, der er omhandlet i et dokument, som hjemler ret til eksekution«.

18. Artikel 7 i direktiv 76/308 fastsætter udførlige regler og betingelser vedrørende en anmodning om inddrivelse af en fordring, som den myndighed, der anmoder om bistand, retter til den myndighed, der anmodes om bistand. Ydermere fastsætter artikel 8, stk. 1, i direktiv 76/308 en regel vedrørende national behandling i den medlemsstat, der anmodes om bistand, af dokumenter, der hjemler ret til eksekution [9]. Et dokument, der hjemler ret til eksekution, skal således uden videre anerkendes og automatisk behandles som sådan af den medlemsstat, der anmodes om bistand [10], uden at særlige procedurer kan kræves.

19. Det er således klart, som Domstolen udtalte i sagen Elliniko Dimosio mod Nikolaos Tsapalos og Konstantinos Diamantakis,

6 — Som er omfattet af direktiv 76/308.

7 — Det fremgår, at afgiftsansættelsen blev forkyndt for sagsøgeren af det tjekkiske finansministerium den 6.8.1999 på baggrund af aftalen mellem Den Tjekkiske Republik og Forbundsrepublikken Tyskland om gensidig bistand mellem toldmyndigheder af 19.5.1995. Artikel 7 i denne aftale bestemmer, at »efter anmodning fra den ene parts toldmyndigheder skal den anden parts toldmyndigheder meddele adressaten, i overensstemmelse med relevant lovgivning, alle afgørelser og andre dokumenter fra den anmodende toldmyndighed […]«.

8 — Artikel 5 i direktiv 76/308 omhandler således efter min opfattelse to forskellige former for gensidig bistand vedrørende forkyndelse af dokumenter og afgørelser. For det første bistand vedrørende selve fordringen og for det andet bistand vedrørende fordringens inddrivelse.

9 — Som er omfattet af dette direktiv. Jf. artikel 2.

10 — »I henhold til artikel 8 i direktiv 76/308 skal de dokumenter, der hjemler ret til eksekution, fremover [siden ikrafttrædelsen af Rådets direktiv 2001/44/EF af 15.6.2001 om ændring af direktiv 76/308/EØF om gensidig bistand ved inddrivelse af fordringer i forbindelse med foranstaltninger, der er finansieret af Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, samt af landbrugsafgifter og told og i forbindelse med merværdiafgift og visse punktafgifter (EFT L 175, s. 17)] som hovedregel anerkendes uden videre og automatisk behandles som et dokument, der hjemler ret til eksekution på det nationale område, hvorimod disse dokumenter tidligere alene skulle stadfæstes som, anerkendes som, suppleres med eller erstattes med et dokument, der hjemler ret til eksekution i den medlemsstat, hvori den myndighed, som anmodes om bistand, befandt sig.« Jf. dom af 29.4.2004, sag C-338/01, Kommissionen mod Rådet, Sml. I, s. 4829, præmis 71. Jf. også præmis 75 i samme dom. Jf. dog artikel 8, stk. 2, i direktiv 76/308, ifølge hvilken medlemsstaterne kan fastsætte en undtagelse til direktivets artikel 8, stk. 1, og til princippet om national behandling. Det fremgår imidlertid, at artikel 8, stk. 2, ikke har relevans for sagen ved den forelæggende ret. Tilsyneladende benyttede Tjekkiet sig ikke af muligheden for at vedtage en undtagelse til artikel 8, stk. 1, i direktiv 76/308, da direktivet blev gennemført. Jf. artikel 6, stk. 1, i lov nr. 191/2004 Coll. om international bistand ved inddrivelse af visse finansielle fordringer, som trådte i kraft den 1.5.2004 og gennemførte direktiv 76/308 i tjekkisk lovgivning, og som bestemmer, at »[d]et dokument, som udgør et eksekutionsdokument for inddrivelsen af fordringen i den stat, hvor den kompetente myndighed befinder sig, skal, fra den dag en fuldstændig anmodning om inddrivelse er modtaget, anerkendes som et eksekutionsdokument for inddrivelse af en fordring i den Tjekkiske Republik«.

at direktiv 76/308 indeholder processuelle regler, som regulerer anerkendelse og eksekution af visse kategorier af fordringer, der opstår i en anden medlemsstat, uden dog at fastsætte regler om deres opståen eller rækkevidde [11].

20. Foruden bestemmelser vedrørende gensidig bistand fastsætter direktiv 76/308 også regler, der fastsætter, i hvilken medlemsstat en sag skal indbringes, hvis fordringen og/eller det dokument, der hjemler ret til eksekution, eller eksekutionsforanstaltningerne anfægtes under inddrivelsesforretningen. Ifølge artikel 12 i direktiv 76/308 afhænger rette værneting af, hvorvidt det er fordringen og/eller det dokument, der hjemler ret til eksekution, eller eksekutionsforanstaltningerne, som anfægtes. I tilfælde, hvor fordringen og/eller det dokument, der hjemler ret til eksekution, anfægtes under inddrivelsesforretningen, skal sagen således i henhold til artikel 12, stk. 1, i direktiv 76/308 indbringes for den kompetente instans i den medlemsstat, hvor den myndighed, der anmoder om bistand, befinder sig. I tilfælde, hvor eksekutionsforanstaltningerne i den medlemsstat, hvor den myndighed, der anmodes om bistand, befinder sig, anfægtes, skal sagen i henhold til artikel 12, stk. 3, i direktiv 76/308 indbringes for den kompetente instans i denne medlemsstat. For fuldt ud at sikre den pågældende persons ret til at anfægte fordringen og/eller det dokument, der hjemler ret til eksekution, under inddrivelsesforretningen, skal den myndighed, der anmodes om bistand, i henhold til artikel 12, stk. 2, i direktiv 76/308 suspendere eksekutionsforretningen, når denne myndighed har modtaget meddelelse om, at fordringen og/eller det dokument, der hjemler ret til eksekution, anfægtes, indtil der foreligger en afgørelse om spørgsmålet fra den kompetente instans i den medlemsstat, hvor den myndighed, der anmoder om bistand, befinder sig. På trods af forpligtelsen til at suspendere eksekutionsforretningen kan den myndighed, der anmoder om bistand, under visse omstændigheder anmode den myndighed, der anmodes om bistand, om at inddrive en anfægtet fordring. Hvis indsigelsesspørgsmålet senere afgøres til fordel for skyldneren, tilbagebetaler den myndighed, som anmoder om bistand, eventuelt inddrevne beløb med tillæg af eventuel erstatning.

21. Ved at præcisere det værneting, hvor en sag skal indbringes, og ved at pålægge en forpligtelse til under visse omstændigheder at suspendere eksekutionsforretningen eller til at tilbagebetale de inddrevne beløb tillige med erstatning tilstræber artikel 12 i direktiv 76/308 i virkeligheden at sikre retssikkerhedsprincippet og retten til forsvar for de pågældende personer. Selv om det således kunne være mere bekvemt for den pågældende person at indbringe en sag i eksempelvis den medlemsstat, hvor vedkommende er bosiddende, fratager den omstændighed, at vedkommende ifølge reglerne om værneting i artikel 12 i direktiv 76/308 skal indbringe sagen i en anden medlemsstat, ikke denne person adgangen til domstolsprøvelse og gør ikke urimeligt indgreb i denne persons ret til

11 — Dom af 1.7.2004, forenede sager C-361/02 og C-362/02, Sml. I, s. 6405, præmis 20.

forsvar. Ved at sikre forudsigelighed vedrørende rette værneting styrker artikel 12 i direktiv 76/308 efter min opfattelse princippet om en effektiv domstolsbeskyttelse.

22. Det er derfor min opfattelse, at artikel 12 i direktiv 76/308 udgør en fuldstændig harmonisering af reglerne vedrørende rette værneting for en sag om fordringer [12] eller eksekutionsforanstaltninger inden for rammerne af direktiv 76/308.

23. Med henblik på at besvare den forelæggende rets første spørgsmål er det nødvendigt at fortolke begreberne »fordringen og/eller det dokument, der hjemler ret til eksekution«, i artikel 12, stk. 1, i direktiv 76/308. Det er min opfattelse, at disse begreber ikke bør fortolkes i lyset af nationale civilprocesretlige regler, men må underlægges en selvstændig fortolkning, således at artikel 12 i direktiv 76/308 kan finde anvendelse på ensartet og forudsigelig vis. Et andet resultat ville åbne mulighed for modstridende fortolkninger af disse begreber og ville derved gøre indgreb i selve formålet med artikel 12 i direktiv 76/308, nemlig at rette værneting skal være forudsigeligt.

24. Efter min opfattelse fremgår det klart af selve ordlyden af artikel 12, stk. 1, i direktiv 76/308, at indsigelser vedrørende »fordringen og/eller det dokument, der hjemler ret til eksekution«, omfatter indsigelser både angående fordringens gyldighed og eksigibilitet. Begrebet »dokument, der hjemler ret til eksekution«, jf. artikel 12, stk. 1, i direktiv 76/308, betegner en retsakt, som kan tvangsfuldbyrdes mod skyldneren, hvilket efter min opfattelse kræver, at fordringen allerede er blevet forkyndt for skyldneren. Eksekutionsforanstaltninger må ikke iværksættes, medmindre fordringen er blevet forskriftsmæssigt forkyndt for skyldneren.

25. Jeg er endvidere af den opfattelse, at formålet med direktiv 76/308 ville blive bragt i fare, hvis det var muligt at underkaste en fordrings gyldighed og eksigibilitet en yderligere prøvelse ved den kompetente instans i den medlemsstat, der anmodes om bistand, idet dette ville kræve, at fordringen skulle opfylde de lovmæssige krav i både den anmodende og den anmodede medlemsstat, hvilket direktivets artikel 8, stk. 1, søger at undgå [13].

12 — Og/eller det dokument, der hjemler ret til deres eksekution.

13 — På trods af den i artikel 8, stk. 2, i direktiv 76/308 fastsatte undtagelse fra national behandling tillader denne bestemmelse rent faktisk ikke myndighederne i den medlemsstat, der anmodes om bistand, at anfægte gyldigheden eller eksigibiliteten af det dokument, der hjemler ret til eksekution af fordringen — den indeholder blot bestemmelser om dokumentets godkendelse ved disse myndigheder og ændrer ikke på reglerne for værneting indeholdt i direktivets artikel 12. Jf. herved artikel 8, stk. 2, tredje afsnit, i direktiv 76/308. Det bør bemærkes, at artikel 8, stk. 2, tredje afsnit, i direktiv 76/308 refererer til godkendelsesprocessen som »formaliteter«. Jf. også artikel 11, stk. 1, i Kommissionens direktiv 2002/94/EF af 9.12.2002 om gennemførelsesbestemmelser til visse bestemmelser i Rådets direktiv 76/308/EØF om gensidig bistand ved inddrivelse af fordringer i forbindelse med visse bidrag, afgifter, skatter og andre foranstaltninger (EFT L 337, s. 41), som fastsætter, at »[d]en myndighed, der anmodes om bistand, […] under ingen omstændigheder [kan] anfægte gyldigheden af den akt eller afgørelse, hvorom der anmodes om meddelelse«.

26. Det er således klart ifølge de regler vedrørende værneting, som er fastsat i artikel 12 i direktiv 76/308, at det rette værneting for at gøre indsigelse mod den afgiftsansættelse, som er omhandlet i den foreliggende sag, og mod dennes forkyndelse i 1999 er den kompetente instans i den medlemsstat, hvor den myndighed, der anmoder om bistand, befinder sig, nemlig den kompetente instans i Forbundsrepublikken Tyskland. Sagsøgeren gør reelt indsigelse mod både gyldigheden og eksigibiliteten af selve afgiftsansættelsen, idet han hævder, at han var utilstrækkeligt identificeret som skyldner i afgiftsansættelsen, og at denne ansættelse ikke blev forkyndt forskriftsmæssigt for ham i 1999.

27. I overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 12, stk. 1, i direktiv 76/308 skal sagsøgeren således indbringe sagen om gyldighed og eksigibilitet af afgiftsansættelsen ved den kompetente instans i Forbundsrepublikken Tyskland. Den omstændighed, at afgiftsansættelsens forkyndelse blev varetaget af de tjekkiske myndigheder på vegne af de tyske myndigheder og på baggrund af en anmodning fra disse ændrer efter min opfattelse ikke de klare regler vedrørende værneting, som er fastsat i artikel 12 i dette direktiv. Det forhold, at en medlemsstat har ydet praktisk bistand til en anden ved blandt andet at give oplysninger eller meddele dokumenter kan ikke i sig selv ændre disse regler om værneting [14].

28. Det er derfor min opfattelse, at artikel 12, stk. 3, i direktiv 76/308 skal fortolkes således, at såfremt eksekutionsforanstaltningerne er blevet anfægtet ved en ret i den medlemsstat, hvor den myndighed, som anmodes om bistand, befinder sig, har denne ret ikke kompetence til at prøve, hvorvidt det dokument, der hjemler ret til eksekution, er eksigibelt, herunder hvorvidt det er blevet forskriftsmæssigt forkyndt for skyldneren.

VI — Det andet spørgsmål

29. Med det andet spørgsmål ønsker den forelæggende ret oplyst, hvorvidt forkyndelsen for sagsøgeren af afgiftsansættelsen

14 — Efter min opfattelse giver artikel 4-6 i direktiv 76/308 de relevante myndigheder i en medlemsstat mulighed for at anmode de relevante myndigheder i en anden medlemsstat om visse oplysninger, om at meddele dokumenter og afgørelser og inddrive fordringer. Efter min opfattelse pålægger artikel 4-6 i direktiv 76/308 ikke en forpligtelse til at anmode om en sådan bistand. Det er op til hver enkelt medlemsstat at vurdere, hvorvidt en sådan bistand fra en anden medlemsstat er nødvendig. Se analogt dom af 27.9.2007, sag C-184/05, Twoh International BV mod Staatssecretaris van Financiën, Sml. I, s. 7897, præmis 32, som særligt omhandler artikel 2, stk. 1, i Rådets direktiv 77/799/EØF af 19.12.1977 om gensidig bistand blandt de kompetente instanser i medlemsstaterne inden for området direkte beskatning.

på tysk, et sprog, som han ikke forstår, og som ydermere ikke er et officielt sprog i Den Tjekkiske Republik, udgør en fejl, som gør det muligt at afvise inddrivelse af den omhandlede afgiftsansættelse.

30. Ifølge fast retspraksis vedrørende rammerne for det samarbejde, der i henhold til artikel 234 EF er indført mellem Domstolen og de nationale retter, tilkommer det udelukkende den nationale retsinstans, som tvisten er indbragt for, og som har ansvaret for den retsafgørelse, som skal træffes, på grundlag af omstændighederne i den konkrete sag at vurdere, såvel om en præjudiciel afgørelse er nødvendig for, at den kan afsige dom, som relevansen af de spørgsmål, den forelægger Domstolen. Når de stillede spørgsmål vedrører fortolkningen af fællesskabsretten, er Domstolen derfor principielt forpligtet til at træffe afgørelse [15].

31. Domstolen har dog også udtalt, at den med henblik på at efterprøve sin egen kompetence i særlige tilfælde er beføjet til at undersøge de omstændigheder, hvorunder den nationale domstol har forelagt sagen. Det er fast retspraksis, at Domstolen kun kan afslå at træffe afgørelse vedrørende en præjudiciel forelæggelse fra en national ret, når det klart fremgår, at den ønskede fortolkning af fællesskabsretten savner enhver forbindelse med realiteten i hovedsagen eller dennes genstand, når problemet er af hypotetisk karakter, eller når Domstolen ikke råder over de faktiske og retlige oplysninger, som er nødvendige for, at den kan foretage en saglig korrekt besvarelse af de stillede spørgsmål [16].

32. Jeg mener, at spørgsmålet om, hvorvidt sagsøgeren skal have afgiftsansættelsen forkyndt i form af en oversættelse, er et spørgsmål om, hvorvidt ansættelsen er eksigibel, og som derfor er underkastet prøvelse ved den kompetente instans i den medlemsstat, hvor den myndighed, der anmoder om bistand, befinder sig, hvilket i dette tilfælde er den kompetente instans i Forbundsrepublikken Tyskland. Jeg er derfor af den opfattelse, at den forelæggende ret i overensstemmelse med artikel 12, stk. 1, i direktiv 76/308 ikke har kompetence til at prøve, hvorvidt afgiftsansættelsen er eksigibel, og at det andet spørgsmål, som den forelæggende ret har forelagt, er af hypotetisk karakter og derfor åbenbart uantageligt til realitetsbehandling.

15 — Dom af 12.4.2005, sag C-145/03, Keller, Sml. I, s. 2529, præmis 33, og af 18.7.2007, sag C-119/05, Lucchini, Sml. I, s. 6199, præmis 43.

16 — Dom af 1.3.2001, sag C-379/98, PreussenElektra, Sml. I, s. 2099, præmis 39, af 22.1.2002, sag C-390/99, Canal Satélite Digital, Sml. I, s. 607, præmis 19, og af 11.9.2008, sag C-11/07, Eckelkamp m.fl., Sml. I, s. 6845, præmis 28.

VII — Forslag til afgørelse

33. På baggrund af det anførte foreslår jeg Domstolen at besvare det første præjudicielle spørgsmål således:

»Artikel 12, stk. 3, i Rådets direktiv 76/308/EØF af 15. marts 1976 om gensidig bistand ved inddrivelse af fordringer i forbindelse med visse bidrag, afgifter, skatter og andre foranstaltninger (som ændret) skal fortolkes således, at såfremt eksekutionsforanstaltningerne er blevet anfægtet ved en ret i den medlemsstat, hvor den myndighed, som anmodes om bistand, befinder sig, har denne ret ikke kompetence til at prøve, hvorvidt det dokument, der hjemler ret til eksekution, er eksigibelt, herunder hvorvidt det er blevet forskriftsmæssigt forkyndt for skyldneren.«